

Sən belə deyildin əzəl, ay ŞUŞA!

*İşgaldən viranə halda qurtarılan
Şuşada 3 ildə möcüzələr yaradılıb*

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı hesab edilən Şuşa şəhəri özündə eks etdirdiyi mədəni nümunələrlə orta əsrləri tərənnüm edir. Tarixi binaları, bulaqları, təbiəti ilə gözəllik mütəssəməsi olan Azərbaycanın nazlı gözəlinin gözəlliyindən işgaldən azad edildikdən sonra əsər-əlamət qalmamışdı.

İlk müəssisə - bərəkət rəmzi çörək

Şuşada ilk istehsal müəssisəsi çörək istehsalı sahəsində oldu. Axi qədimdən beri çörək bizim evimizin, elimizin bərəkəti hesab olunub. İşgaldən azad olduqdan sonra cəmi 20 günde burada çörək istehsalı zavodu quruldu. Həmin zavodda Şuşanın suyu ilə bişən çörəkden yemək mənə də qismət olmuşdu, 2021-ci ildə Şuşanı görməyə gedəndə Yuxarı Gövhər Ağa Məscidinə doğru gedəndə burnumuz çörək etri geldi. Yaxınlıqda çörəkxana işləyirdi. Kimisi Şuşa çörəyi dedi adına, kimisi Qala çörəyi. Kiçik, yumru, pambıq kimi çörəklər idi. Alib Bakıdakı şuşallara gətirdim.

Müəssisə ilk günlərdə gündəlik olaraq 2 əsəddə 5000 edəd çörək istehsal edirdi, indi istehsal gücünü artırıb. Çünkü əvvəl bölgədə xidmət aparan əsər və zabitlərimizi çörək təmin edirdi, sonralar Şuşada fəaliyyət göstərən dövlət və qeyri-dövlət müəssisələri, otel və iaşə obyektləri üçün istehsalını gücləndirməli oldu. Fasilesiz işin təşkili

məqsədilə müəssisə fərdi generatorla, su sistemi ilə təmin olunub.

Şuşanın müasir yaşayış kompleksi göz oxşayır

Şuşada 23 binadan ibarət yaşayış kompleksi də tikilib. Kompleksin ümumi sahəsi 8 hektar yaxındır. Burada 8 binanın tikintisine ötən il iyulun 1-də, 15 binanın inşasına isə sentyabrın 1-də başlanılıb. Kompleksin tikintisinin bu ilin sonunda başa çatdırılması planlaşdırılır. Yaşayış kompleksində ümumilikdə 450 mənzil istifadəyə veriləcək. Burada 28 bürüctaqlı, 195 ikioctaqlı, 190 üçctaqlı, 30 dördctaqlı və 7 beşctaqlı mənzil olacaq.

Bu kompleksdəki mənzillərin eksəriyyəti keçmiş məcburi köçkünlərin istifadəsinə veriləcək. Mənzillərin bir hissəsi isə Şuşada çalışan işçilərin xidməti istifadəsi üçün nəzərdə tutulub. Üçmərtəbəli və beşmərtəbəli binalardan ibarət kompleksdə sakinlərin rahat yaşayışı üçün hər cür şərait yaradılacaq. Ərazidə geniş abadlıq və yaşıllaşdırma işləri görülməcək.

Xan qızı yenə Şuşaya can suyu verir

Şuşanın "Xan qızı" bulağı da yenidən bərpa olundu, Nətəvan bulağından yenə su gelir. Xan qızı bulağı — Şuşada Çöl Qala məhəlləsində Xan qızı Nətəvanın sarayının yanında yerləşir. Bulaq XIX əsrdə Xurşidbanu Nətəvanın sifarişi ilə tikilib. 1992-ci ilin 8 may tarixində Şuşa işgəl edildikdən sonra bulaq baxımsız qalıb. Nəticədə bulağın suyu quruyub, özü isə baxımsız vəziyyətə düşüb.

Bulaq, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2 avqust 2001-ci ildə verdiyi 132

nömrəli qərar ilə yerli əhəmiyyətli daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahısına salınıb. 2020-ci ildə Şuşa ikinci Qarabağ müharibəsi dövründə azad edildikdən sonra bulaqda təmir işləri aparıldı və o yenidən insanların istifadəsi nə verildi.

Vaqifin türbəsinə ata-əğəl həssaslığı

Bir zamanlar Şuşanın gözəlliyinə gözəllik qatan, təpədə göz olan Vaqif Məqbərəsi Şuşa işgaldə olduğu dövrə vəhşicəsinə dağıdılib, yerlə-yeşən edilib. Hələ 1967-ci ildə Şuşada olarkən Heydər Əliyev Vaqifin məzarını ziyarət etmək istəyib, ancaq məzarı tapa bilməyib. Axtarış nəticəsində məzar tapılıb, Heydər Əliyev bərəbər halda olan, dağılmış məzarı ziyarət edib, onun göstərişi ilə Vaqifin məzarı üstündə abidə və türbə tikilib.

Məqbərənin açılışı 1982-ci ildə olub, açılışda o zaman Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1-ci katibi olan Heydər Əliyev özü də iştirak edib. Şuşa şəhəri işgəl edildən kompleksin binası məhv edilib, daşınması mümkün olan təxminen 80 eksponat isə qərimet kimi Ermenistana aparılıb. Şuşa işgaldən azad edildən məqbərənin yalnız daş divarları qalmışdı, böyük şairin məzarı vəhşicəsinə dağıdılmışdı. Ölək başçısı bir zamanlar atasının göstərdiyi həssaslığı göstərdi, İlham Əliyevin göstərişi ilə məqbərə yenidən inşa edildi, Vaqifin məzarüstü abidəsi ikinci dəfə bərpa edildi. Taleyəbax, iki dəfə, iki bərpa, ata-əğəl tərəfindən

Yuxarı Gövhər Ağa Məscidi də bərpa edilən abidələrdəndir.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

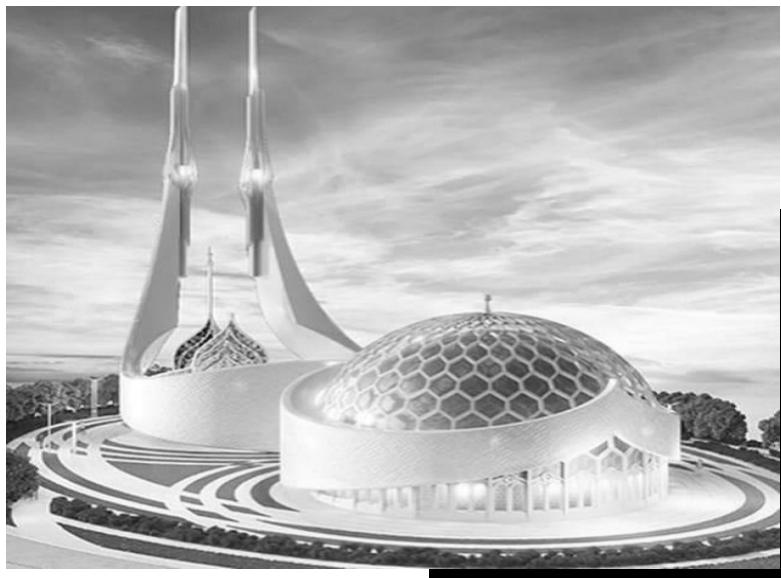

Məscid Şuşanın mərkəzi meydənindədir. Onun inşası 1850-ci ildə Pənahəli xanın tapşırığı ilə başlayıb, amma fasilələrlə tikilib. Xanın qızı Gövhər Ağanın yardımı ilə tikintisi 1883-cü ildə yekunlaşdır. İşgəl dövründə məscidin daş divarlarında her yeri dağıdılıb, əmlakı yağımalanıb. İşgaldən azad edildikdən sonra Ölək başçısının göstərişi ilə təmir edilərək istifadəyə verilib.

Ermənilərin eybəcər hala saldıqları tarixi abidə bərpa edildi

Ardı Səh. 15

Sən belə deyildin əzəl, ay ŞUSA!

Əvvəli-Səh-14

İşgaldan azad edildikdən sonra bağlanılan qapı, pəncərə, tavan və arakəsme divarlar sökülrək bina-nın tarixi formasına qaytarılması işləri yerinə yetirilib.

İndi bina öz tarixi görünüşünü geri qazanıb, Mərkəzdəki ekspozisiya salonunda Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi çərçivəsində “Heydər Əliyev və Qarabağ” sərgisi açılıb. Sergide

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Qarabağda sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni inkişaf istiqamətindəki xidmətlərini eks etdirən nadir fotosəkillər, sənədlər və videomateriallar nümayiş olunur. Eləcə də

sərgidə Ümummilli Liderin vaxtılı
Qarabağa səfərlərinə, burada
keçirdiyi görüşlərə, müxtəlif təd-
birlərə aid fotolar yer alıb.

daxili həyətlər var.

Şuşanın təhsil ocaqları bərpa edilir

Prezident İlham Əliyev Şuşa şəhərində yeni ümumtəhsil məktəbinin tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam da imzaladı. Sərəncama əsasən Şuşa şəhər 1 nömrəli 960 şagird yerlik tam orta məktəbin layihələndirilmesi və tikintisi məqsədilə Prezidentinin ehtiyat fondundan üç milyon manat vəsait ayrılib. Artıq Soqvuşanda məktəb tikintisi başa çatıb. Ümumilikdə azad edilən ərazilərdə 197 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi tikilecək.

Məcəbür köçkün məktəblərinin həmin bölgələrə köçürülməsi istiqamətində planlı işlər aparılır. 5-7 il ərzində Azərbaycanda standartdan kənar məcburi köçkün məktəbi anlayışı olmayıcaq. Bundan əlavə artıq Şuşa Realnı Məktəbinin bərpasına başlanılib.

Xəstəxana yox, şəhərcik salındı

Şuşada 90 çarpayılıq Şuşa şəhər xəstəxanasının binasında da tikinti işləri davam edir. Şuşa şəhər xəstəxanasının təməli 2021-ci il noyabrın 7-də Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə qoyulub. 3,7 hektara yaxın sahədə inşa edilən xəstəxana binasının tikinti işlərinə bu ilin yanvarında başlanılıb. Xəstəxana binası 4-ü dördmərtəbəli, 2-si isə birmərtəbəli olmaqla 6 korpusdan ibarətdir. Binanın zirzəmi hissəsində stasionar tibbi xidmət və siqınacaq kimi istifadə olunacaq, zərurət yarandıqda hərbi hospital kimi fəaliyyət göstərəcək. Stasionar xidmət sahəsində qəbul, terapiya, pediatriya, cərrahiyyə, doğuş, ginekologiya, yoluxucu xəstəliklər, anesteziologiya-reanimasiya, hemodializ şöbələri fəaliyyət göstərəcək.

Ambulator xidmət sahəsində isə konsultativ poliklinika, uşaq poliklinikası, şüa-diaqnostika, funksional diaqnostika, fizioterapiya və tibbi bərpa şöbələri, həmçinin klinik diaqnostik laboratoriya yaradılacaq.

Xəstəxananın Təcili Tibbi Yardım Stansiyası müasir standartlara cavab verən ve böyük vəsait tələb edən tibbi avadanlıqlar – 1.5 TL maqnit-rezonans tomoqrafiya və 32 kəsikli kompüter tomoqrafiya aparatları ilə təchiz olunacaq. Stansiyada hər növbədə dörd briqada fəaliyyət göstərəcək. Şuşa şəhər xəstəxanasının ərazisində, eyni zamanda, Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi, Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyi, yoluxucu xəstəliklər və hemodializ korpusları inşa olunacaq.

“Şuşa nəinki Azərbaycanın, dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcəkdir və buna nail olacaq, 100 faiz əmin olun” – bu sözləri Şuşa azad olunandan sonra onu ziyarət edərkən Prezident İlham Əliyev demişdi. O dediyini etdi, Şuşa indi gözəlliyi ilə göz qamaşdırır. Sürətli abadlıq işləri, bərpa və yenidənqurma Şuşanı nəinki işğaldan sonrakı veziyetindən, hətta işğaldan əvvəlki vəziyyətindən də gözəl görkəmə getirdi. Dağlar arxasında bu nazlı gelin indi bütün dünyaya örnek olacaq bir şəhər olub.

Lalə Mehrali